

Результати
анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня освіти щодо задоволеності
якістю навчання за освітньо-професійною програмою Туризм
Полтавського державного аграрного університету
у II семестрі 2024–2025 н. р.

З метою моніторингового оцінювання якості освітньо-професійної програми Туризм (далі – ОПП) у червні 2025 року було проведено планове анкетування здобувачів вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм (набір 2022 року) та 242 Туризм (набори 2023–2024 років) за підсумками II семестру 2024–2025 навчального року.

Формат дослідження – анонімне онлайн-опитування з використанням сервісу Google Forms. Відповідно до рекомендацій ради з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація, до переліку запитань анкети було внесено певні зміни. Зокрема, додані питання, що стосуються задоволеності графіком навчального процесу, матеріально-технічним забезпеченням, а також академічною доброчесністю. Указані оновлення не ускладнюють порівняння результатів опитування в динаміці.

В опитуванні щодо задоволеності якістю навчання за освітньо-професійною програмою Туризм за результатами II семестру 2024–2025 навчального року взяли участь 19 респондентів – студентів денної форми навчання I, II та III курсів. Загальна чисельність здобувачів за ОПП Туризм на момент опитування становила 22 особи. Таким чином, відсоток залученості до дослідження склав 86,3 %, що забезпечує репрезентативність результатів та дає підстави вважати їх такими, що відображають думку більшості здобувачів освіти (рис. 1).

Найактивнішу участь в анкетуванні взяли студенти другого курсу – 7 осіб (36,8 % респондентів). Частка студентів першого і третього курсів становить по 31,6 % – по 6 респондентів з кожного курсу.

19 відповідей

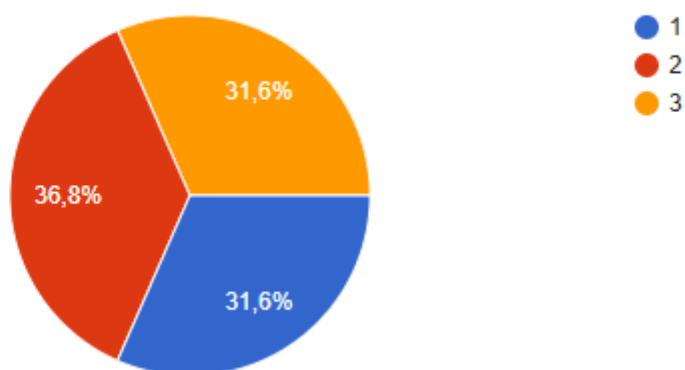

Рис. 1. Розподіл респондентів за курсом навчання

На запитання «Чи ознайомлені Ви зі змістом навчання за обраною освітньо-професійною програмою та запланованими результатами навчання?» більшість респондентів надали позитивні відповіді: «Так» – 12 осіб (63,2 %), «Скоріше так» – 5 осіб (26,3 %) (рис. 2).

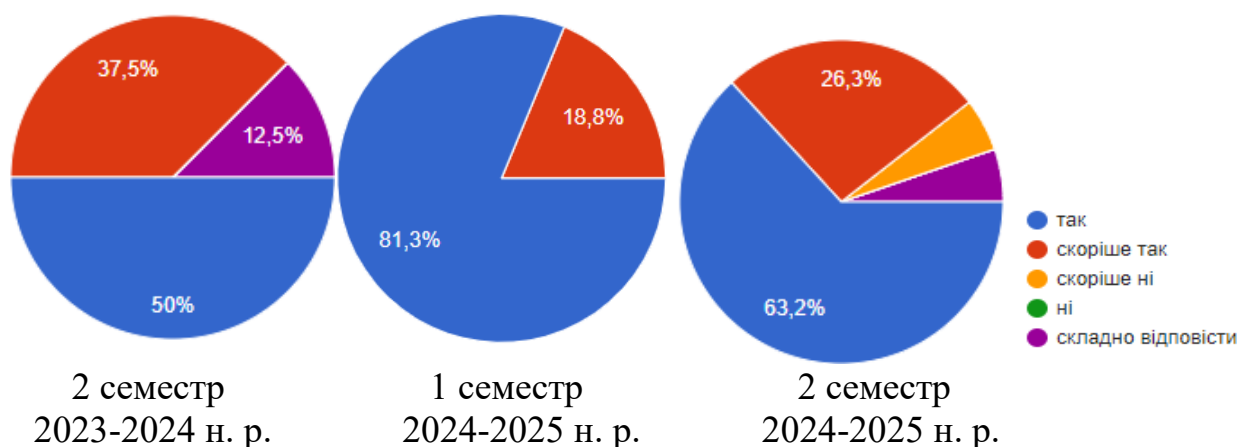

Рис. 2. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо ознайомлення із змістом ОПП Туризм

Жоден респондент не зазначив, що не обізнаний зі змістом освітньої програми, або що йому складно відповісти на це питання. Один респондент обрав варіант відповіді «скоріше ні», а ще одному було складно надати відповідь. Отримані результати дещо гірші порівняно з попереднім семестром, коли всі учасники опитування зазначили, що ознайомлені або скоріше ознайомлені зі змістом ОПП. Водночас ці показники є кращими, ніж у результатах інших опитувань, проведених з I семестру 2022–2023 навчального року.

Узагальнену оцінку відповідності змісту освітньо-професійної програми власним очікуванням здобувачі вищої освіти традиційно надавали за 5-бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. Більшість респондентів високо оцінили зміст навчання: 13 осіб (68,4 %) поставили 5 балів, ще 4 здобувачі (21,1 %) – 4 бали (рис. 3). Лише 2 респонденти (10,5 %) оцінили відповідність на рівні 3 балів. Позитивним є той факт, що серед відповідей відсутні оцінки 1 та 2 бали.

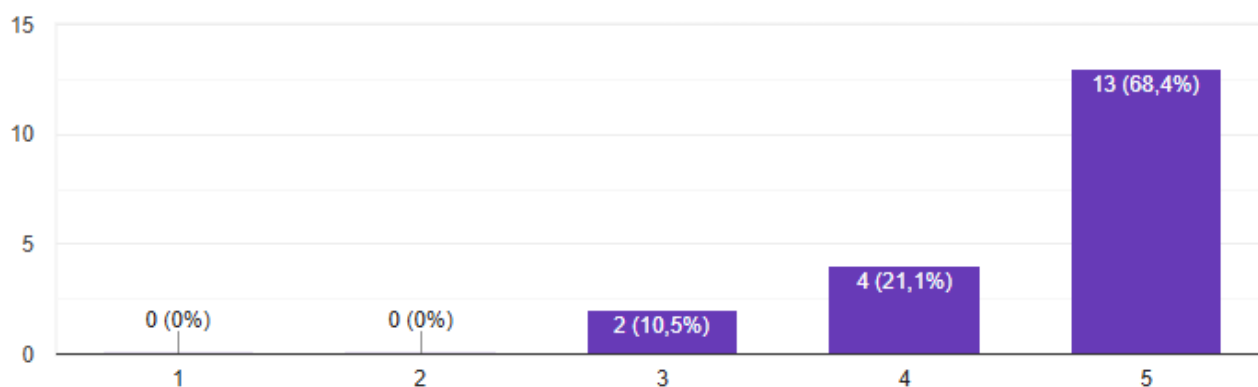

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту ОПП Туризм очікуванням здобувачів вищої освіти

У попередньому опитуванні більшість учасників також надали високі оцінки: 5 балів – 50,0 %, 4 бали – 37,5 %, оцінки 1 і 2 також не зафіксовано. Водночас частка респондентів, які обрали 3 бали, була дещо вищою – 12,5 %.

Середнє значення оцінки відповідності змісту освітньо-професійної програми Туризм очікуванням здобувачів вищої освіти за результатами II семестру 2024–2025 навчального року становить 4,6 бала. Це перевищує як показник минулого семестру (4,4 бала), так і середні оцінки попередніх періодів (3,9 бала).

Загальна оцінка задоволеності респондентів змістом навчальних дисциплін (питання: «Яке твердження найбільше відповідає Вашій думці щодо змісту дисциплін, які Ви вивчали у II семестрі 2024–2025 н. р.?») демонструє помітне покращення порівняно з результатами попередніх семестрів (рис. 4).

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін ОПІ Туризм

Порівняно з попереднім опитуванням, частка повністю задоволених змістом дисциплін зросла з 62,5 % до 73,7 %, вона значно перевищує показники 2023–2024 навчального року, коли таку відповідь надали лише 28,6 % респондентів. Ще 26,3 % опитаних зазначили, що навчальні дисципліни, які вони вивчали, формують загальні та фахові знання й компетентності, але не враховують їхніх особистих освітніх потреб (у попередньому семестрі таких відповідей було 31,3 %). Жоден респондент не вказав, що серед дисциплін є ті, які не вплинули суттєво на рівень професійних компетентностей або особистий розвиток.

Таким чином, зафіксовано зростання частки повністю задоволених змістом навчальних дисциплін, що свідчить про сталу позитивну динаміку. Отримані результати підтверджують ефективну системну роботу науково-педагогічних працівників, спрямовану на вдосконалення змісту навчання, його оновлення відповідно до сучасних професійних стандартів і потреб здобувачів.

Оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти навчанням за освітньо-професійною програмою Туризм (рис. 5) залишилася стабільно високою. 16 респондентів (84,3 %) оцінили рівень задоволеності навчанням за освітньо-професійною програмою на 4 і 5 балів, що перевищує показник попереднього семестру (75,0 %) і є найкращим результатом за весь період дослідження. Середнє значення оцінки становило 4,5 бала. Для порівняння: у попередніх опитуваннях цей показник коливався в межах 4,4–4,6 бала, що свідчить про

стійкий рівень довіри до якості освітнього процесу.

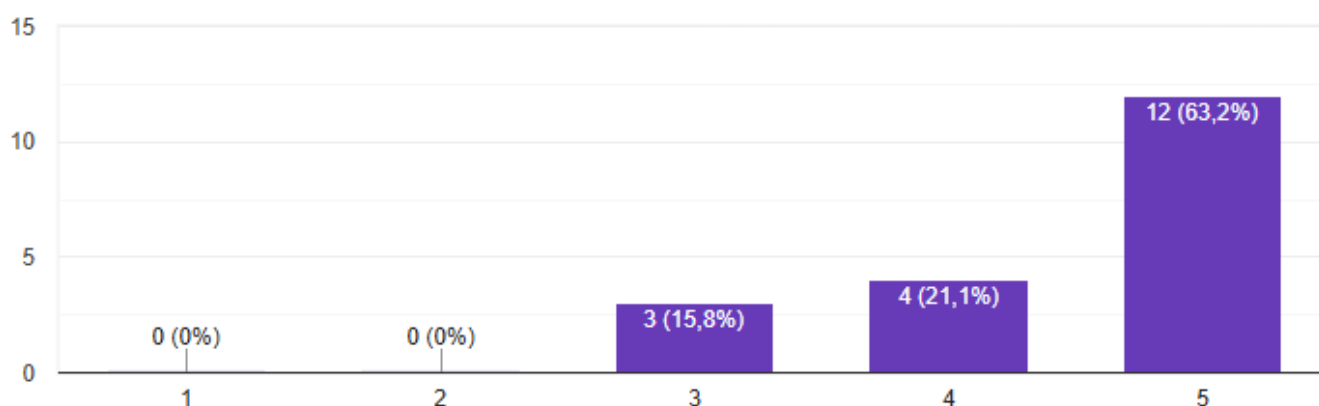

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за ОПП Туризм

Стабільно високі результати підтверджують, що освітньо-професійна програма відповідає очікуванням здобувачів, задовольняє їхні потреби у фаховій підготовці та забезпечує належний рівень якості освіти.

Оцінки на запитання «Наскільки Ви задоволені навчально-методичними матеріалами (підручники, посібники, методичні рекомендації, матеріали у системі MOODLE тощо)?» свідчать про зростання рівня задоволеності серед здобувачів вищої освіти (рис. 6).

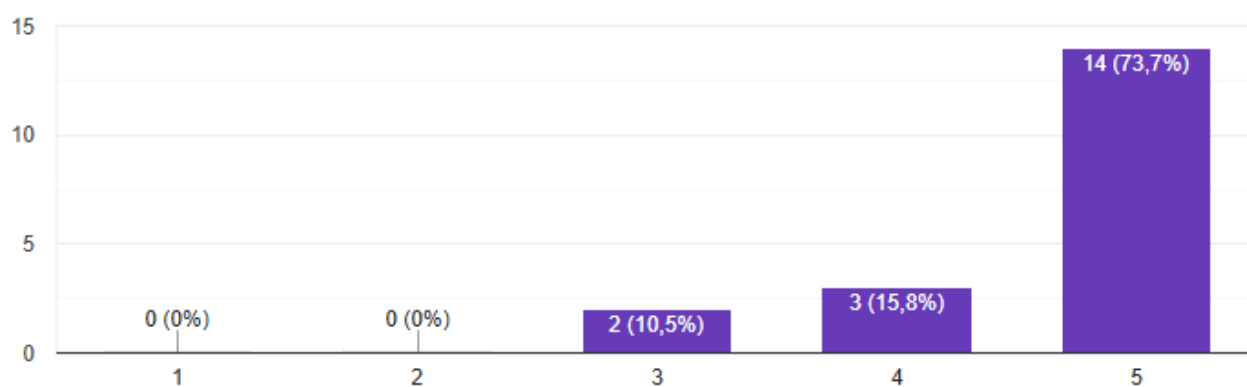

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Зокрема, 14 респондентів (73,7 %) поставили оцінку 5, ще 3 особи (15,8 %) – 4 бали. Двоє опитаних (10,5 %) оцінили рівень забезпечення навчально-

методичними матеріалами на 3 бали. Оцінок 1 або 2, які могли б свідчити про незадоволеність, зафіксовано не було.

Середній бал задоволеності навчально-методичними матеріалами у другому семестрі 2024–2025 навчального року становить 4,6, що практично не відрізняється від показника попереднього семестру (4,5 бала). Така стабільність свідчить про високий рівень організації методичного забезпечення освітнього процесу.

Питання «Наскільки Ви задоволені матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу на ОПП (програмне забезпечення, бібліотека, спортивна інфраструктура, укриття, гуртожитки, пункти харчування тощо)?» було включено до анкети вперше в II семестрі 2024–2025 навчального року, тому наразі відсутня можливість порівняння результатів у динаміці.

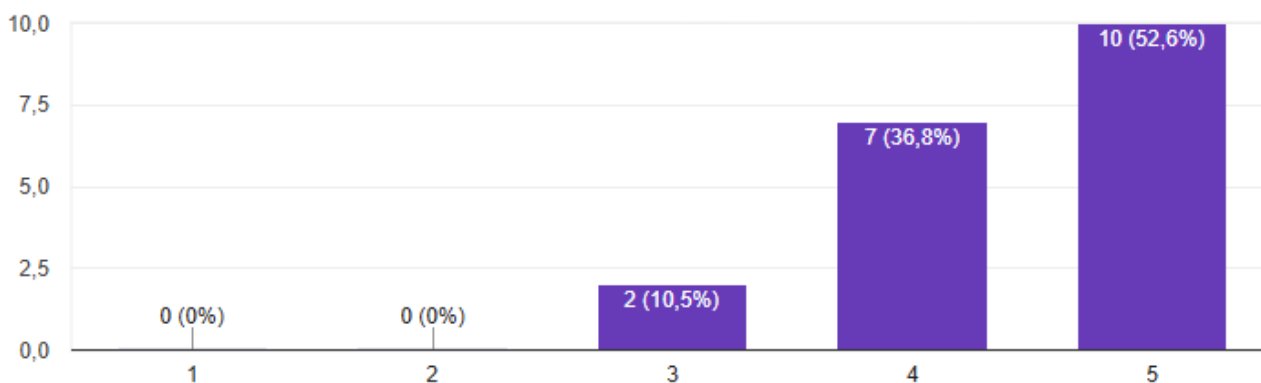

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу

За результатами опитування, 10 респондентів (52,6 %) оцінили рівень матеріально-технічного забезпечення на 5 балів, ще 7 осіб (36,8 %) – на 4 бали. Оцінку 3 бали надали 2 респонденти (10,5 %). Жоден учасник не виставив найнижчі оцінки – 1 або 2 бали.

Середній бал задоволеності матеріально-технічним забезпеченням становив 4,4, що свідчить про загалом позитивне сприйняття умов освітнього процесу з боку здобувачів. Водночас варто враховувати, що оцінювання цього аспекту має суб'єктивний характер і може варіюватися залежно від особистого досвіду та

індивідуальних очікувань студентів. Незважаючи на високі показники, важливо продовжувати цілеспрямовану роботу з удосконалення матеріально-технічної бази освітньої програми, орієнтуючись на потреби та зворотний зв'язок від здобувачів.

Середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти формами і методами навчання, а також подачею навчального матеріалу становить 4,6 бала (рис. 8), що є зростанням порівняно з показником попереднього семестру – 4,4 бала.

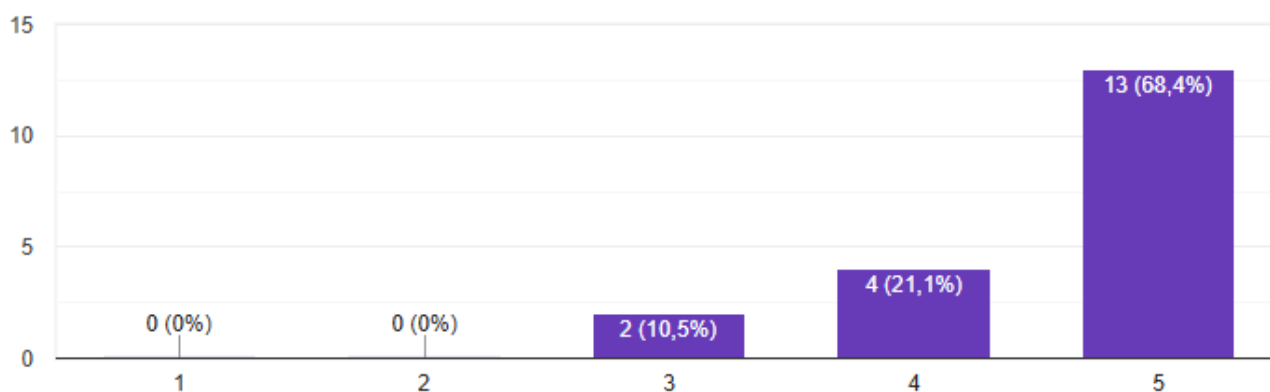

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності методами навчанням

13 респондентів (68,4 %) здобувачів вищої освіти оцінили форми й методи навчання, а також викладення матеріалу викладачами на 5 балів («відмінно»), що є найвищим показником за весь період дослідження (для порівняння – у минулому семестрі таких відповідей було 50,0 %). Ще 4 респонденти (21,1 %) поставили оцінку 4 бали («добре»). Таким чином, зафіксовано найвищий рівень задоволеності методами навчання, що свідчить про ефективність викладацьких підходів, актуальність застосовуваних форм навчальної взаємодії та позитивне сприйняття освітнього процесу з боку студентів загалом.

На запитання «Наскільки Ви задоволені зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (чи повідомляють викладачі про критерії оцінювання на початку семестру, чи дотримуються встановлених критеріїв)?» 16 респондентів (84,2 %) поставили найвищий бал – 5 (рис. 9).

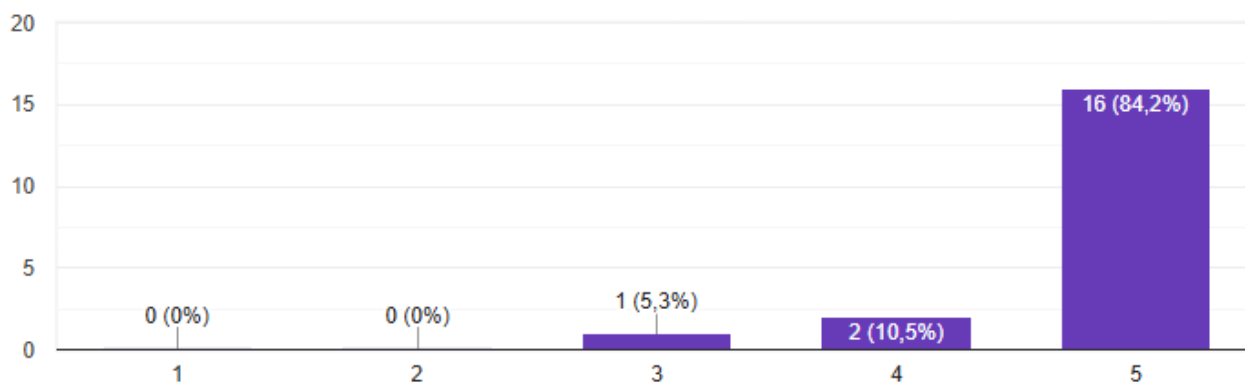

Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості системи оцінювання знань

Середній бал оцінювання цього аспекту освітнього процесу становить 4,8, що є найвищою оцінкою серед різних складових оцінювання освітньо-професійної програми. Динаміка задоволеності за весь період дослідження позитивна – раніше студенти у середньому оцінювали зрозумілість та прозорість системи оцінювання знань на рівні 3,9–4,5 бала. Варто враховувати, що коливання оцінок пов'язані з тим, що у першому семестрі студенти-першокурсники традиційно демонструють нижчий рівень розуміння системи оцінювання, тоді як у другому семестрі вони краще опановують процедуру поточного та підсумкового оцінювання знань.

На запитання «Наскільки Ви задоволені комунікацією з викладачами (можливістю отримати консультацію, у тому числі онлайн)?» частка респондентів, які висловили абсолютне задоволення (5 балів), зросла з 62,5 % до 84,2 %. Ще 2 респонденти (10,5 %) оцінили комунікацію на 4 бали (рис. 10).

Проте викликає занепокоєння той факт, що один респондент оцінив комунікацію з викладачами лише на 2 бали. Незважаючи на суб'єктивний характер оцінювання, що залежить від індивідуального досвіду, важливо звернути увагу на цей випадок і продовжувати роботу викладачів із підтримання комфортного психологічного клімату в навчальному середовищі.

Попри наявність одиничної негативної оцінки, респонденти в середньому оцінили комунікацію з викладачами на 4,8 бала. Для порівняння: у минулому семестрі середня оцінка становила 4,5. Таке зростання свідчить про стабільно

високий рівень взаємодії між здобувачами вищої освіти та викладачами, що є результатом злагодженої роботи всіх учасників освітнього процесу.

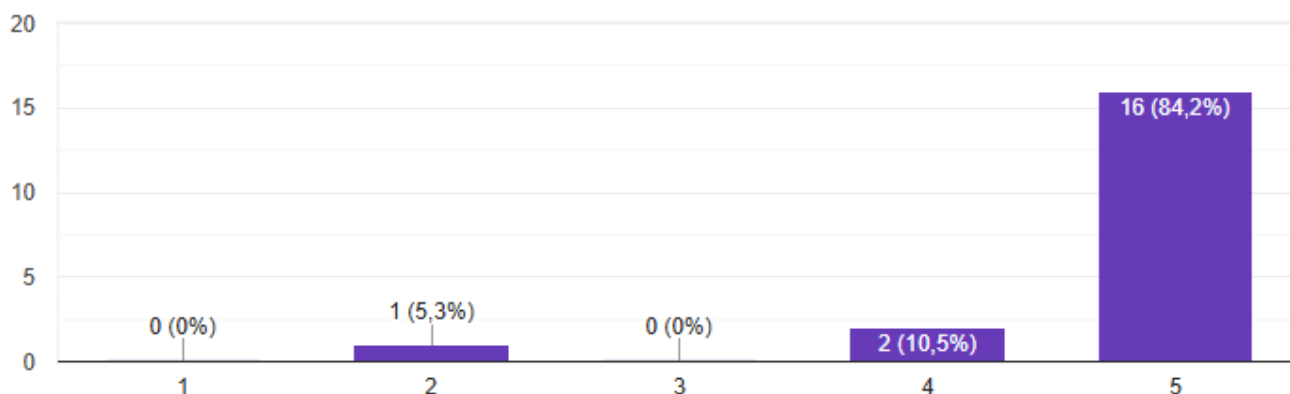

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

Середній показник оцінки психологічної атмосфери на заняттях та доброзичливості викладачів у II семестрі 2024–2025 навчального року становить 4,7 бала (рис. 11), що перевищує аналогічні показники попередніх опитувань, які перебували в межах 4,1–4,4 бала.

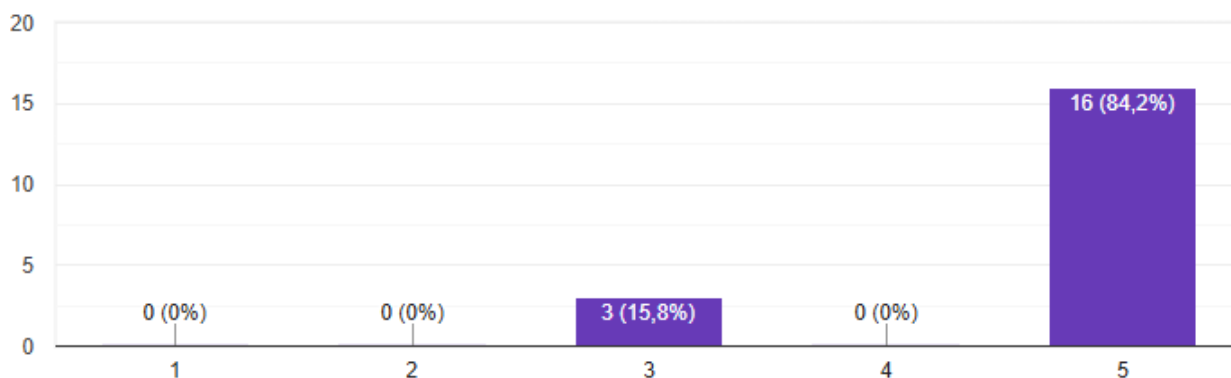

Рис. 11. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Абсолютна більшість респондентів (84,2 %) оцінила психологічний мікроклімат як відмінний (5 балів). Водночас три особи (15,8 %) поставили оцінку на рівні 3 балів. Зважаючи на чутливість цього питання та суб'єктивний характер його сприйняття, доцільним є посилення ролі кураторів у моніторингу психологічного стану здобувачів освіти та своєчасному реагуванні на можливі

проблемні ситуації.

Як і під час попередніх опитувань, усі здобувачі вищої освіти (100 % опитаних) підтвердили наявність можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема шляхом вибору навчальних дисциплін за власними освітніми інтересами (рис. 12).

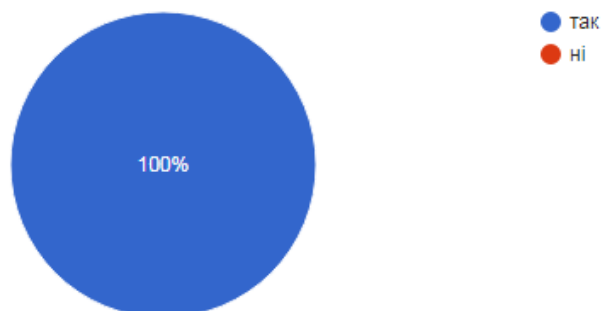

Рис. 12. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

На запитання «На Вашу думку, чи є достатнім час, відведений на самостійну роботу для виконання поставлених завдань?» 100 % респондентів надали ствердну відповідь (рис. 13). Отримані результати свідчать про загальний рівень задоволеності організацією самостійної роботи здобувачів освіти.

Рис. 13. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо достатності часу, відведеного на самостійну роботу, на виконання завдань

Відповіді на запитання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке «академічна доброчесність», які є види порушень академічної доброчесності та яку відповідальність несуть недоброчесні учасники освітнього процесу?» подано на рис. 14.

Рис. 14. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо самооцінки розуміння академічної доброчесності

Отримані результати засвідчують досить високий рівень обізнаності здобувачів вищої освіти щодо принципів академічної доброчесності. Зокрема, 13 респондентів (68,4 %) зазначили, що добре розуміють це поняття, знають, які дії вважаються порушенням, та обізнані з відповідальністю за недотримання встановлених норм. Ще 5 респондентів (26,3 %) вказали, що знайомі з поняттям академічної доброчесності, але не впевнені у повному розумінні всіх можливих її порушень. Один респондент повідомив про відсутність знань із цього питання. Загалом рівень обізнаності здобувачів вищої освіти з питань академічної доброчесності можна вважати високим. Водночас доцільно й надалі проводити просвітницьку роботу серед студентів з метою усунення можливих непорозумінь і формування чіткого, єдиного розуміння вимог та наслідків недотримання принципів академічної доброчесності.

Відповіді на запитання «Наскільки Ви задоволені наявним графіком освітнього процесу на Вашому курсі?» свідчать про позитивне сприйняття організації навчання здобувачами вищої освіти (рис. 15).

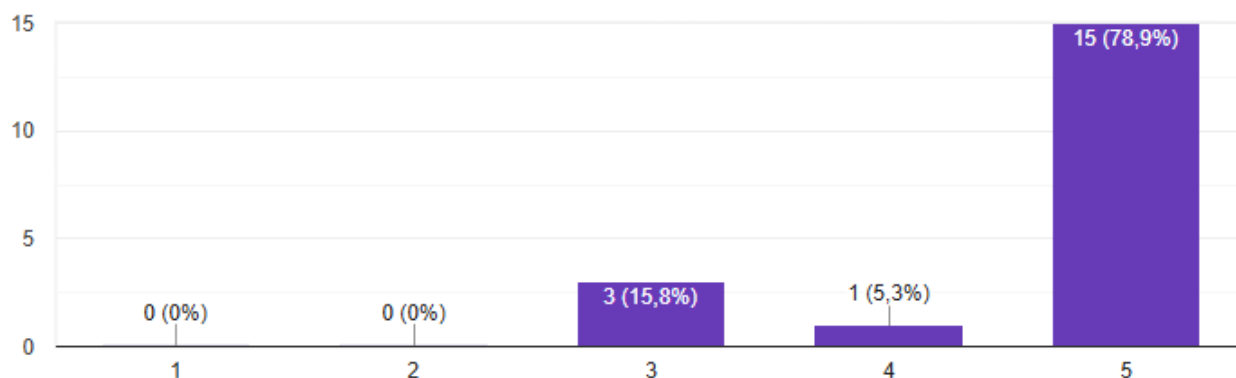

Рис. 15. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності наявним графіком освітнього процесу

З-поміж опитаних 15 респондентів (78,9 %) оцінили графік освітнього процесу на найвищому рівні – 5 балів, ще один респондент (5,3 %) поставив оцінку 4 бали. Лише 3 особи (15,8 %) надали оцінку 3 бали. Незадовільних оцінок (1 або 2 бали) зафіксовано не було. Отже, можна зробити висновок про доцільність збереження чинного підходу до формування графіка освітнього процесу з урахуванням інтенсивності навчального навантаження, потреб здобувачів освіти та необхідності раціонального розподілу навчального часу.

Наступне запитання – «Ваші побажання щодо вдосконалення графіка освітнього процесу» – було відкритим і добровільним, без запропонованих варіантів відповідей. Із 19 опитаних 4 респонденти надали відповіді: двоє зазначили, що не мають побажань; один респондент запропонував зробити п'ятницю вихідним днем; ще один висловив прохання уникати розкладу з однією парою на день. Загалом отримані відповіді свідчать про сприйняття чинного графіка як комфортного та раціонального, водночас надані пропозиції є корисними для подальшого вдосконалення розкладу з урахуванням актуальних потреб здобувачів освіти.

Питання «Ваші побажання щодо підвищення якості навчального процесу за освітньо-професійною програмою» було відкритим і не передбачало обов'язкової відповіді. Чотири здобувачі вищої освіти поділилися своїми думками. З них троє висловили загальне задоволення навчальним процесом,

залишивши коментарі: «немає», «немає побажань», «все ОК». Один респондент зазначив побажання щодо «вчасного виставлення наявних оцінок в АСУ».

Загалом отримані відповіді свідчать про високий рівень задоволеності якістю освітнього процесу, водночас акцентують увагу на важливості подальшого посилення його практичної складової.

Висновки за результатами анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньо-професійної програми Туризм першого (бакалаврського) рівня освіти у II семестрі 2024-2025 н. р.:

1. Респонденти добре ознайомлені зі змістом освітньо-професійної програми: 63,2 % студентів повністю розуміють її основні положення, ще 26,3 % оцінюють своє розуміння як достатнє.

2. Загальний рівень оцінки відповідності змісту освітньо-професійної програми власним очікуванням здобувачі вищої освіти в середньому на 4,6 бала за п'ятибальною шкалою, що перевищує показники всіх попередніх періодів, де цей рівень коливався на позначках 3,9-4,4. Причому 89,5 % респондентів поставили оцінки 5 або 4, що є кращим результатом за весь час досліджень.

3. Загальна оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти змістом навчальних дисциплін навчанням за освітньо-професійною програмою покращилася. Порівняно з попереднім опитуванням частка повністю задоволених змістом дисциплін підвищилася із 62,5 до 73,7 %, 26,3 % респондентів відповіли, що навчальні дисципліни, які вони вивчали, формують загальні й фахові знання та компетентності, але не враховують їхніх особистих освітніх потреб (минулого семестру таких відповідей було 31,3 %).

4. Оцінка рівня задоволеності здобувачів вищої освіти навчанням за освітньо-професійною програмою Туризм є стабільно високою. 16 респондентів (84,3 %) оцінили загальний рівень задоволеності навчанням за освітньо-професійною програмою оцінками 4 і 5, середня оцінка склала 4,5 бала. Оцінка окремих складових освітнього процесу є вищою: матеріально-технічне забезпечення й форми та методи навчання отримали оцінку 4,6, середня задоволеність навчально-методичними матеріалами становить 4,4 бала. Найвищі

бали отримали такі аспекти освітнього процесу як прозорість системи оцінювання (4,8), комунікація з викладачами (4,8) та психологічний мікроклімат (4,7 бала). Це свідчить про позитивне сприйняття студентами окремих аспектів навчального процесу, водночас вони в цілому дещо стриманіші в загальній оцінці й загальна оцінка відображає комплексне бачення освітньої програми.

5. 100 % респондентів підтвердили можливість вибору навчальних дисциплін, а також достатність часу на виконання самостійної роботи. Це свідчить про ефективне планування навчального навантаження та гнучкість освітньої програми.

6. Рівень обізнаності студентів з принципами академічної доброчесності є досить високим: 94,7 % респондентів підтвердили розуміння ключових аспектів цієї теми та відповідальності за порушення.

7. Переважає позитивне ставлення до чинного графіка освітнього процесу – 15 респондентів (78,9 %) поставили йому найвищу оцінку – 5 балів, ще один (5,3 %) – 4 бали, 3 респонденти (15,8 %) оцінили графік на 3 бали.

8. Щодо підвищення якості навчального процесу, більшість студентів задоволені поточним станом.

Рекомендації за результатами анкетування:

- Підтримувати високий рівень якості освітнього процесу, зокрема у сфері комунікації між здобувачами вищої освіти та викладачами, використання сучасних методів навчання, а також забезпечення якісними навчально-методичними матеріалами.

- Продовжувати системну роботу з підтримки академічної доброчесності та створення комфортного психологічного середовища, залучаючи до цього кураторів, викладачів і відповідальні структурні підрозділи.

- Удосконалювати організацію самостійної роботи студентів, забезпечуючи оптимальний баланс між теоретичною підготовкою і практичними завданнями.

Результати анкетування підтверджують високий рівень організації освітнього процесу за освітньо-професійною програмою Туризм першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі демонструють високу оцінку ключових компонентів програми, таких як зміст дисциплін, форми навчання, комунікація з викладачами та графік освітнього процесу.

Системна робота колективу, відкритість до зворотного зв'язку та постійне вдосконалення освітніх підходів сприяють не лише підвищенню якості освіти, а й формуванню сприятливого, академічно чесного та психологічно безпечного навчального середовища, орієнтованого на розвиток особистості студента.

Результати анкетування узагальнили:

Тютюнник Ю.М. – гарант ОП Туризм першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація.